

„Segítő és támogató rendszerek a XXI. századi oktatásban” programsorozat

Úgy gondoljuk, hogy a kimondottan tanórai munka mellett sok más tevékenység is segít a mai kor igényeinek megfelelő értelmiség-képzésben.

A fentiek alapján a következő szakmai műhelyfoglalkozásokat tervezzük a Fővárosi Pedagógiai Napok alkalmából:

Összeegyeztethetőek-e a különbségek?_ – Bemutatóóra matematikából 12. évfolyamon

Előadó: Halász Ágnes

Időpont: november 16. hétfő 10.15

Helyszín: II. 208

Témaismertetés: A kétszintű érettségi bevezetése óta jelent oktatásszervezési és módszertani problémát az iskolák számára, hogyan lehet megoldani az eltérő tartalmú közép- illetve emelt szintű érettségire való felkészítést egy csoporton belül. Az órán és az óra utáni beszélgetésen erre próbálunk példát mutatni.

A digitális tábla használata a magyar nyelvtan oktatásában – Bemutatóóra

Előadó: Gonda Zsuzsa

Időpont: november 16. hétfő 9.15

Helyszín: I. 118

Témaismertetés: Az interaktív tábla olyan digitális taneszköz, amely lehetővé teszi, hogy a tanár az otthon elkészített órai anyagot kreatívvá és produktívvá tegye. Természetesen az interaktív tábla megjelenése nem helyettesíti a tanárt, nem önállóan működő pedagógiai eszköz, hanem olyan lehetőség, amelyet a tanár saját kreativitásához mérten képes kihasználni. Ez a virtuális forma a magyartanárnak is segítséget nyújt abban, hogy életszerű, hasznos tudást közvetítsen diákjainak. A tudás átadásának ez a formája egyben azt is jelenti, hogy a diák nem passzív, hanem aktív részese az ismeretszerzésnek, önmaga is képes eligazodni az információk világában.

A NAT szerint a digitális kompetencia egyik fontos eleme a kommunikációs készség, amelynek fejlesztése az anyanyelvi nevelés egyik központi feladata. Az anyanyelvi nevelés számára pedig új kihívás, hogy nemcsak a hagyományos csatornákon, hanem egyre újabb eszközökkel, például mobiltelefonon és az internet segítségével is kommunikálunk. Az interaktív tábla tehát lehetőséget teremt az anyanyelvi és az IKT-kompetencia együttes fejlesztésére. Olyan keretbe helyezhetjük az eszköz által az óra tananyagát, amely a gyerekek számára közvetlenebbé, érthetőbbé, hasznosabbá válik. A diákok otthon érzik magukat a megújult műszaki-technikai környezetben, és ez segít nekik feloldódniuk az órán, könnyebbé válik számukra a szóbeli és az írásbeli kommunikáció.

A kooperatív tanulás alkalmazása az irodalom tanításában – Bemutatóóra

Előadó: Eszes Valéria

Időpont: november 16. hétfő 11.15

Helyszín: I. 111

Témaismertetés:

A módszer egy olyan összetettebb tanulási egység, amelyben egy adott irodalmi életművet, művet a tanulói érdeklődésnek megfelelő módon sajátíthatnak el a diákok. Sajátos feldolgozása a témának, mert magában foglalja a kapcsolódó célok, feladatok kijelölését, a munkafolyamat kialakítását, az eredmények tervezését, a végrehajtást, prezentálást és az eredmények értékelését is.

A módszer alapvetően a tanulók együttműködésére épít, és egy adott témával kapcsolatos gyakorlatias tevékenységformákat használ. Így a tanulási és a cselekvőképesség komplex fejlesztéséhez kínál lehetőséget.

Iskolánk F osztályának 11. évfolyamos humán csoportja ezzel a módszerrel dolgozza fel Madách Imre Tragédiáját.

A folyamatba való betekintés mellett magával a humán-projekttel is szívesen megismertetjük az érdeklődőket egy beszélgetés keretében.

Játékos anyanyelvünk -- A játék alkalmazása a magyar nyelv oktatásában – Bemutatóóra

Előadó: Forgács Róbert

Időpont: november 16. hétfő 9.15

Helyszín: II. 200

Témaismertetés:

Sokan megkérdézhetik: Mit jelent ez a szókapcsolat, hogyan kötődik a játék az anyanyelv oktatásához?

Én azt gondolom, hogy ez a két fogalom szorosan összekapcsolódik, és sok éves pedagógiai és vezető tanári tapasztalatom alapján ma már egyértelműen úgy látom, hogy másképp nem is érdemes magyar nyelvet tanítani. Nincs a leíró nyelvtannak, a kommunikációnak, a szöveg-tannak, a stilisztikának vagy akár a retorikának olyan területe, ahol ne lehetne valamilyen játékos formában elsajátítani a „száraz” tananyagot. Meglátásom szerint a tanulók mindig szívesen játszanak nyelvtan órán, és egyáltalán nemcsak azért, mert akkor „nem tanulunk”. Sőt! Ilyenkor sokkal nyitottabbak új ismeretek befogadására vagy egy régebbi anyagrész átismétlésére. A játékos forma kiválóan alkalmas arra, hogy jó hangulatban, szinte észrevétlenül figyeljük meg a nyelv törvényszerűségeit, tanuljuk meg annak helyes használatát. Arról már nem is beszélve, hogy sokan ekkor döbbenek rá, hogy milyen gazdag játék-lehetőségeket rejtget a magyar nyelv, márpedig az mindig rendelkezésünkre áll!

Ha „csak” ennyi hozadéka van az anyanyelvi játékoknak, már megérte...

A kétszintű érettségi tapasztalatai, problémái matematikából - Műhelyfoglalkozás

Előadó: Somfai Zsuzsa

Időpont: november 17. kedd 14.30

Helyszín: II. 201

Témaismertetés: 2005, vagyis a bevezetés éve óta kísérik újra és újra fellángoló viták a kétszintű érettségit. Matematikából is többször fogalmaztak meg komoly kritikát laikusok és kollégák egyaránt. Valóban le tudna érettségizni középszinten egy nyolcadikos? Miért kell felzárkóztató kurzusokat szervezni matematikából az egyetemeken? Ezekhez hasonló kérdésekre is próbál választ keresni a témában jártas előadó.

Az informatika egy lehetséges alkalmazása matematikaórán - Műhelyfoglalkozás

Előadó: Balga Attila

Időpont: november 17. kedd 14. 30

Helyszín: II. 202

Témaismertetés: A digitális táblák és a számítógépes vetítés alkalmazása új lehetőségeket ad az órák szervezésében. Különösen a bonyolult ábrák rajzolásában, a számítások ellenőrzé-

sében segít sokat a Geogebra program, amely viszonylag kevés informatikai ismerettel is egyszerűen használható, színessé, gördülékennyé teheti az órákat. A szaktanár számára segítséget nyújt olyan problémák bemutatásában, amelyek hagyományos eszközökkel nehezen szemléltethetők, például szerkesztési feladatok diszkussziója, folytonosság, differenciálszámítás, integrálszámítás bevezetése, függvények elemzése stb.

Tehetséggondozás matematikából 8. osztályban – Bemutatóóra

Előadó: Benkó Katalin

Időpont: november 17. kedd 10.15

Helyszín: I. 101

Témaismertetés: Az óra célja annak megmutatása, milyen módszerekkel lehet heti 3 óra mellett a sok pedagógiai problémával küzdő 14 éves korosztályban ébren tartani a matematika iránti érdeklődést és közben úgy differenciálni, hogy a tehetségek megkapják a megfelelő fejlesztést.

Gondolkozz, kísérletezz, érvelj!

Fizika háziversenyek rendszere az Eötvös Gimnáziumban - Műhelyfoglalkozás

Előadó: Sas Tamás – Varga Balázs

Időpont: november 17. kedd 14.30

Helyszín: Fizika előadó (II. 204)

A foglalkozáson bemutatjuk az iskolai fizika versenyeinket, ízelítőt adunk az elmúlt évek kísérleti feladataiból.

Elmondjuk, hogyan jelenik meg a versenyen a gondolkodás, a kísérletezés, a gyakorlatban használt technikai eszközök modellezése és a szövegértés és a szövegalkotás egysége.

Az emeltszintű magyar érettségire való felkészítés kérdései - Műhelyfoglalkozás

Előadó: Bacsó Péter

Időpont: november 17. kedd 14.30

Helyszín: II. 220

Témaismertetés: Az elmúlt évek javító tanári és vizsgáztatói tapasztalataiból tervezünk műhelybeszélgetést. Várjuk mindazon érdeklődőknek a részvételét, akiket a téma érdekel, avagy gondolkodtak már a jelenlegi rendszer változtatásának lehetőségein.

A világörökség modulok tanítása történelemből – Bemutatóóra

Előadó: Varga Sándor

Időpont: november 17. kedd 11.15

Helyszín: II. 200

Témaismertetés:

Az UNESCO „*Világörökség ifjú kezekben*” című projektje keretében olyan tanítási modulokat készítünk, melyek a történelem tantárgyhoz kapcsolhatóak. Ezen az órán az Eötvös Gimnázium hatosztályos képzésében résztvevő 10. évfolyamos diákok történelemórájába illesztjük be a világörökség fogalmát, s mutatunk be a listán szereplő néhány – a tananyaghoz kapcsolható – kulturális és szellemi kincset. Az órában nagy szerepet kap az audiovizuális demonstráció, és az interaktivitás.

A történelem érettségi és a tankönyvek viszonya - Műhelyfoglalkozás

Előadó: Herber Attila – Kampós András

Időpont: november 17. kedd 14.30

Helyszín: II. 222.

Témaismertetés: A műhelyfoglalkozás célja annak bemutatása, hogy milyen mértékben és módon használhatóak a kétszintű érettségire való felkészítésben a „forrás- és kompetencia-központú” történelemkönyvek. Megvalósul-e a felkészítésben és a feleletekben a forrás-központúság? Van-e igény ennek megvalósulására? Melyik gyerek sikeres igazán az új típusú érettségien?

A világörökség modulok tanítása földrajzból - Bemutatóóra

Előadó: Baranyai Balázs

Időpont: november 17. kedd 12.30

Helyszín: Földrajz előadó (fsz. 10)

Témaismertetés:

Az UNESCO az utóbbi évtizedekben felvette a Világörökségek listájára a világ természeti és kulturális kincseinek a legjavát. Fontos közérdek, hogy a mai globális és digitális világban, amikor diákjaink is könnyen hozzájutnak más népekről vagy kultúrákról szóló információkhoz, beépítsük oktatásunkba a világ legfőbb kincseinek rendszerezett bemutatását. A középiskolai korosztály különösen fogékony ezen ismeretekre. A jövőben azonban ezt nem egyszerű tanári ismeretátadás és tanulói befogadás módszerével, hanem a diákok intenzívebb munkájára, a fantáziájukra és a kreativitásukra építő módon kellene tanítanunk. Erre próbál példát mutatni ez a földrajz óra az oktatás modern eszközeivel.

Tehetséggondozás 13 – 18 éves korig kémia órákon és szakkörben – Műhelyfoglalkozás

Előadó: Dancsó Éva

Időpont: november 17. kedd 14.30

Helyszín: Kémia előadó (fsz. 21)

Témaismertetés: Amiről szó lesz: A hetedik osztályosok motiválása.

Manuális készségek fejlesztése.

Differenciált fejlesztés.

Nyelvi és matematikai kompetenciák fejlesztése.

Tantárgyi koncentráció.

Családi életre nevelés.

Ötletek intézmények meglátogatására.

Ötletek internetes és egyéb információk felhasználására.

Érdekes kísérleti anyagok.

Vita.

A nemzetközi diákkonferenciák haszna a tehetséggondozásban reáltárgyakból -

Műhelyfoglalkozás

Előadó: Sándor István

Időpont: november 17. kedd 14.30

Helyszín: Biológia labor (I. 110)

Témaismertetés: Az Eötvös József Gimnázium 2005-ben ünnepelte alapításának 150-ik évfordulóját. Ez év szeptemberében, egy belépő osztály kémia órái alatt, a gyerekekkel az iskolai hagyományokról beszélgetve született az ötlet, hogy Preysz Móric, a gimnázium egykori tudós tanárának emlékét méltó módon ápolnánk azzal, ha tiszteletére vándordíjat, és azt gondozó emlékbizottságot alapítanánk.

Az ötletet elhatározás, majd tett követte; javaslatomra az iskola biológia-kémia és fizika-informatika munkaközösségei 2006 márciusában megalapították a Preysz Móric Vándordíjat, az emlékbizottság titkárának engem választottak.

A díjat gondozó bizottság tevékenységét Doba László, a gimnázium akkori igazgatója befogadó nyilatkozatában engedélyezte, így az Alapító Okiratában megfogalmazott elvek

szerint megkezdte működését: támogatásért az Eötvös József Alapítványhoz fordult és első alkalommal versenyt hirdetett a Kutató Eötvös Diákok Vándordíja (KEDV) elnyerésére.

Ez négy éve történt...

A továbbiakról és az idei „YRONS 09” harmadik nemzetközi konferenciánk részleteiről, egy többéves, tanórán kívüli, rengeteg plusz terhet (munkát) jelentő, de "másképpen értelmezve egyértelműen eredményes" tevékenységről hallhatnak rövid beszámolót, ha megtisztelnék részvételükkel és kérdéseikkel.

A környezetvédelem tanításának kérdései - Műhelyfoglalkozás

Előadó: Juhász Istvánné

Időpont: november 17. kedd 14.30

Helyszín: Biológia előadó (I. 103)

Témaismertetés:

A fenntartható fejlődésnek, mint fogalomnak a megjelenése a környezeti nevelésben, olyan gondolkodásmód kialakítását igényli, amely képes a világ kihívásait rendszerben szemlélni, vagyis, hogy a gazdaság, a társadalom és a környezet kérdései egységes rendszert alkotnak. Ez azt is jelenti, hogy a globális válságok nem oldhatók meg sem egyik, sem másik kérdéskör túlhangsúlyozása mellett. Ez a fogalom nem jelenthet mást, mint olyan fejlődést, amely elegendő forrást hagy a jövő nemzedékek életfeltételeinek kielégítésére, az életminőségének jobbítására.

Ezeknek a gondolatoknak a jegyében született meg a nemzetközi környezetvédelmi diák konferencia szervezésének az ötlete 2002-ben, amelynek célja a különböző környezetvédelmi problémák, mint például, a környezetszennyezés, az energiaválság és a globális felmelegedés kérdéseinek megvitatása a különböző országokból érkező diák csoportok részvételével. A konferencia ebben a tanévben 6. alkalommal kerül megrendezésre, ahol a részvevő országok diákjai az Eötvös diákokkal együtt angol nyelvű előadásaikban szólnak a helyi problémákról, illetve az azok lehetséges megoldásairól.

Ezeknek a kérdéseknek a tanórán kívüli megvitatása tanári irányítással a diákoknak lehetőséget nyújtanak önálló kutatásokra, a különböző területek szakértőivel való konzultációkra és nemzetközi kitekintésre. Megismerik, hogy a „gondolkozz globálisan, és cselekedj lokálisan” elv, nemcsak egy szlogen, hanem az egyetlen lehetőség ezeknek a problémáknak a megoldásában.

A tartalomközpontú nyelvoktatás kérdései – Bemutatóóra

Előadó: Varga János

Időpont: november 17. kedd 12.30

Helyszín: félelelet 57

Témaismertetés: A középiskolai nyelvoktatásban nincs kialakult gyakorlat arra, mit tegyünk a tehetséges, 10.-11. osztályra már nyelvvizsgával, előrehozott érettségivel rendelkező tanulókkal. Az ő „rendszerben tartásukra”, motiválásukra tesz kísérletet az a program, amelyet az iskola tanárai dolgoztak ki. Modulokra bontják a tananyagot, ezek a modulok lehetnek szépirodalomhoz, történelemhez, földrajzhoz vagy bármely más tárgyhoz kapcsolódóak, ezek tartalmán keresztül bővítik a szókincset és a nyelvtani ismereteket.

A Diák-ENSZ program szerepe a tehetséggondozásban - Műhelyfoglalkozás

Előadó: Holik Tünde, Bágyi Ádám

Időpont: november 17. kedd 14.30

Helyszín: II. 221

Témaismertetés:

Milyen lehetőségeket ad egy nemzetközi konferencia szervezése a tehetséggondozásra?

Látszólag a kérdés nagyon egyszerűen megválaszolható: a diákok elmélyült szakmai tudásra tesznek szert és gyakorolják a tanult idegen nyelven való kommunikációt. Ezért azonban még nem lenne érdemes belevágni, hiszen ezeket a célokat másképp, és talán költségtakarékosabban is el lehet érni.

Amiért mégis érdemes MUN konferenciát szervezni, az a következő: a szervezés, az előkészítés, és megvalósítás folyamatában számtalan alkalom kínálkozik arra, hogy „élesben”, a való élet által generált helyzetekben bontakozzon ki diákjaink sokoldalúsága. A tehetség része az a képesség, hogy mindennapjainkban, különböző élethelyzetekben élni tudjunk a bennünk rejlő kreativitással. „Minden tudás csak akkor bír való beccsel, ha cselekvésre képessé tesz” fogalmazta meg Eötvös József a XIX. században. A 2011-ben szervezendő BIMUN program (Budapesti Diák-ENSZ) iskolánk névadójának szellemében arra nyújt lehetőséget, hogy diákjaink az ENSZ működését szimuláló keretek között bontakoztathassák tehetségüket a diplomáciai élet, a mindennapi kommunikáció és a rendezvényszervezés sokfajta tevékenységet magába foglaló területén.

Új pedagógiai feladatok – új oktatásszervezési módszerek – Műhelyfoglalkozás

Előadó: Beé Andrea – Imre Flóra – Patziger Miklósné

Időpont: november 17. kedd 14.30

Helyszín: I. 111

Témaismertetés: A NAT megjelenése a gimnáziumi oktatásba is új tananyagtartalmakat, feladatokat hozott. Ezek gyakran szétfeszítik a hagyományos tanórai kereteket. Az iskolák különböző módszerekkel próbálkoznak pl. epochális oktatás. Az Eötvös József Gimnázium hat éve sikeresen alkalmaz egy sajátos oktatási formát, az úgynevezett témanapokat. Ennek szervezését, pedagógiai hasznát szeretnénk megmutatni, illetve a második idegen nyelvként tanított német és latin nyelv programjával illusztráljuk a rendszer működését.

A modern diákönkormányzat szerepe a közösségi nevelésben - Műhelyfoglalkozás

Előadó: Moss László

Időpont: november 17. kedd 14.30

Helyszín: I. 118

Témaismertetés: A jól működő diákönkormányzat kialakítása a mai iskolák egyik legnagyobb feladata. Valljuk, hogy a DÖ a közösségfejlesztés egyik alappillére, hiszen több nevelési célt is szolgál. Hatékony munkája segíti a tanárok és diákok közötti „szabályozott” és hatékony kommunikációt, vagyis megtanít a rendszeres és kulturált párbeszédre. Felkészíti a diákokat a csapatmunkára, az egymásra történő odafigyelésre, a „hierarchiában” való működésre. Megtanít a szervezésre, a folyamatokban történő gondolkodásra. Mi is szembesülünk azonban azzal a problémával, hogy bár a diákönkormányzat alapvetően alulról jövő kezdeményezés, jó DÖ mégsem jöhet létre tanári segítség, odafigyelés nélkül!

Mik lehetnek tehát azok a feladatok, amik egy „modern” diákönkormányzat kialakításához szükségesek? Miért ez a terület is a tehetséggondozás egyik fontos helyszíne?

Ebben próbál segíteni a műhelymunka, a közös gondolkodás.